

Dizolvarea Parlamentului – sursă de criză constituțională

Dissolution du Parlement - la source de crise constitutionnelle

Lădaru Ion-Eduard

Prep. univ. Lădaru Ion-Eduard

„Prin sistem constituțional se înțelege, ansamblul coerent și armonios structurat al instituțiilor politice și al mecanismelor de guvernare consfințite în Constituție, prin intermediul cărora se realizează procesul de conducere socială.”¹³ Fundamentul sistemului constituțional românesc este separația puterilor în stat în cele trei puteri clasificizate: legislativă, executivă și judecătorească. Defectul teoretic al ideii de separație a puterilor constă în posibilitatea apariției crizelor între puteri. Totuși, necesitatea actului de guvernare și oportunitatea acțiunilor politice și administrative sau chiar interesele private au făcut ca statele bazate pe ideea separației să evite crizele politice constituționale.

Sistemul nostru constituțional este unul hibrid inspirat dintr-o constituție ce reglementează un regim parlamentar (constituția suedeză) și o constituție ce reglementează un sistem semiprezidențial (constituția franceză). Astfel Constituția noastră statuează un regim politic „parlamentar – semiprezidențial”. Din păcate din cauza acestui sistem politico-administrativ statuat în Constituție iau naștere crize majore între principalele instituții ale României: Executivul și Parlamentul. Problema este cu atât mai mare având în vedere faptul că în România Executivul este bicefal, atribuțiile fiind împărțite între Președinte și Guvern, astfel încât s-a creat o criză fără precedent în interiorul Executivului, Președintele și Guvernul fiind ostile unul altuia. De asemenea această criză se

«En régime constitutionnel moyens, cohérente et structurée tout harmonieux des institutions politiques et les mécanismes de gouvernance consfințite dans la Constitution, par lequel le processus a été développé leadership social. »¹⁴ Le fondation de la système constitutionnel roumain de séparation des pouvoirs dans les trois pouvoirs: législatif, exécutif et judiciaire. Théoriquement le défaut de l'idée de la séparation des pouvoirs réside dans la possibilité de crise entre les pouvoirs. Toutefois, la nécessité pour l'acte de la gouvernance et la pertinence des politiques et des mesures administratives ou même des intérêts privés ont été les membres reposent sur l'idée de la séparation constitutionnelle pour éviter les crises politiques.

Notre système constitutionnel est un hybride inspiré d'une constitution régissant un système parlementaire (Constitution suédoise) et une constitution régissant un système semiprezidențial (Constitution française). Ainsi, notre Constitution prévoit un régime politique «parlementaire – semiprezidențial». Malheureusement, à cause de cette politique et administratif du système dans la Constitution statuat prendre naissance crise majeure entre les principales institutions du Parlement roumain et du pouvoir exécutif. Le problème est le plus élevé compte tenu du fait que l'exécutif est bicefal Roumanie, les tâches sont réparties entre le Président

prelungeste prin conflictul dintre Președinte și Parlament. Cauza acestor conflicte dintre Președinte și Guvern pe de o parte și Președinte și Parlament pe de altă parte, își are izvorul în Constituția României care nu clarifică exact limitele puterii fiecăreia dintre cele trei instituții.

Plecând de la cele spuse mai sus, vom face un studiu în care vom analiza modul în care Președintele României poate dizolva, conform Constituției, Parlamentul, și vom demonstra că în România la momentul actual Președintele României nu va putea dizolva Parlamentul chiar dacă sunt întrunite condițiile constituționale pentru dizolvarea sa.

"După consultarea președinților celor două Camere și a liderilor grupurilor parlamentare, Președintele României poate să dizolve Parlamentul, dacă acesta nu a acordat votul de încredere pentru formarea Guvernului în termen de 60 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin două solicitări de investitură."²

Din textul de mai sus rezultă două condiții ce trebuie îndeplinite simultan pentru ca Președintele României să poată dizolva Parlamentul:

1. trebuie ca Parlamentul să respingă cel puțin două solicitări de investitură;
2. trebuie să treacă 60 de zile de la prima solicitare de investitură

"În cursul unui an, Parlamentul poate fi dizolvat o singura dată."³

Pornind de la prezentul text este clar ca legea fundamentală a statului restriționează atribuția Președintelui României de a dizolva Parlamentul având scopul de stopa eventuale abuzuri ale Președintelui.

„Parlamentul nu poate fi dizolvat în ultimele șase luni ale mandatului Președintelui României și nici în timpul stării de mobilizare, de razboi, de asediu

et le Gouvernement, afin de créer une crise sans précédent au sein de l'exécutif, le Président et le gouvernement d'être hostiles l'un à l'autre. Aussi cette crise est prolongée par le conflit entre le Président et le Parlement. La cause de ces conflits entre le Président et le Gouvernement d'une part, et le Président et le Parlement d'autre part, a sa source dans la Constitution roumaine, qui ne précise pas les limites exactes du pouvoir chacune des trois institutions.

A partir de la dit plus haut, nous faisons une étude qui analysera la manière dont le Président de la Roumanie mai dissoudre, selon la Constitution, le Parlement, et démontrer que dans la Roumanie actuellement Président de la Roumanie ne sera pas en mesure de dissoudre le Parlement, même si les conditions sont remplies Constitutionnelle en faveur de la dissolution.

« Après avoir consulté les présidents des deux Chambres et les dirigeants des groupes parlementaires, le Président de la Roumanie mai dissoudre le Parlement s'il n'a pas donné vote de confiance pour la formation du gouvernement dans les 60 jours après la première demande et seulement après le rejet d'au moins deux demandes de vote de confiance. »¹⁵

Le texte apparaît au-dessus de deux conditions à remplir en même temps que le Président de la Roumanie peut dissoudre le Parlement:
1. Le Parlement doit rejeter au moins deux demandes de vote de confiance;
2. doivent passer 60 jours après la première demande de vote de confiance

« Au cours d'une année, le Parlement peut être dissous une seule fois. »¹⁶

A partir de ce texte est clair que la loi fondamentale de l'État restreint le pouvoir de dissoudre le Parlement en vue de mettre fin à tout abus du Président.

« Le Parlement ne peut être

sau de urgență.”⁴

De aici rezultă că legea fundamentală protejează Parlamentul acesta neputând fi dizolvat în următoarele situații:

1. în ultimele șase luni ale mandatului Președintelui României;
2. în timpul stării de mobilizare;
3. în timpul stării de război;
4. în timpul stării de asediu;
5. în timpul stării de urgență.

Pornind de la precizările de mai sus o să facem o analiză pentru România având în vedere contextul politic actual.

Cele mai importante instituții ale României sunt într-o criză fără precedent. Președintele României se află într-o relație foarte tensionată, practic irecuperabilă cu Guvernul (aici avem în vedere faptul că la noi executivul este format atât din Președinte cât și din Guvern, de unde rezultă faptul că există o schismă în executiv) și cu „organul reprezentativ suprem”⁵ din România – Parlamentul. Evident că prin Parlament înțelegem și partidele politice care formează această entitate. În acest moment partidele politice au o problemă. Această problemă constă în faptul că urmează alegeri pentru Parlament iar Președintele României urmează să desemneze un candidat pentru funcția de prim-ministru.⁶ Teoretic Președintele poate să numească și persoane total în neconcordanță cu opinia majorității partidelor politice care formează Parlamentul. Parlamentul poate riposta doar respingând propunerile Președintelui. Conform Constituției, dacă se resping două solicitări de investitură a Guvernului și au trecut 60 de zile de la prima solicitare, Președintele poate dizolva Parlamentul, urmând să fie convocate alegeri anticipate.

O să demonstrăm în cele ce urmează că deși sunt îndeplinite condițiile constituționale pentru

dissous pendant les six derniers mois, le mandat, ni le Président de la Roumanie pendant l'état de mobilisation en faveur de la guerre, de siège ou d'urgence. »¹⁷

C'est pourquoi la loi fondamentale protège le Parlement mais il n'est pas dissous dans les situations suivantes:

1. au cours des six derniers mois, le mandat du Président de la Roumanie;
2. pendant un état de mobilisation;
3. au cours d'un état de guerre;
4. au cours d'un état de siège;
5. pendant un état d'urgence.

A partir de l'analyse ci-dessus pour faire une analyse pour la Roumanie en vue du contexte politique actuel.

Les plus importantes institutions de la Roumanie sont dans une crise sans précédent. Président de la Roumanie sont dans une relation très tendue, pratiquement irecuperabilă avec le gouvernement (ici nous avons à l'esprit qu'à la Novembre comité exécutif se compose à la fois le Président et le Gouvernement, qui montre qu'il ya un exécutif dans une schismă) et le «corps le représentant suprême»¹⁸ en Roumanie – Parlement. De toute évidence, nous comprenons que le Parlement et les partis politiques qui forment cette entité. À ce moment-là les partis politiques ont un problème. Ce problème réside dans le fait que, après les élections pour le Parlement et le Président de la Roumanie est de présenter un candidat pour le poste de Premier ministre.¹⁹

Théoriquement, Président n'a pas le droit de nommer des personnes et le total contradiction avec l'avis de la plupart des partis politiques qui constituent le Parlement. Le Parlement peut rejeter les propositions. En vertu de la constitution, si deux demandes de vote de confiance par le gouvernement sont rejetées et se sont écoulés 60 jours après la première demande, le Président n'a pas le droit de dissoudre le Parlement qui doit avoir lieu après la rupture de l'élection.

Je vais le montrer dans ce qui suit que, si

dizolvarea Parlamentului, Președintele României nu va putea dizolva Parlamentul:

„Deputații și senatorii intră în exercițiul mandatului la data întînirii legale a Camerei din care fac parte, sub condiția validării alegerii și depunerii jurământului [...]”⁷

Din textul de mai sus rezultă două condiții ce trebuie îndeplinite simultan pentru ca deputații și senatorii să intre în exercițiul mandatului:

1. validarea alegerilor în Camera din care fac parte
2. depunerea jurământului

Conform sintezelor aflate pe site-urile Camerei Deputaților și a Senatului, cele

două Camere s-au întînuit simultan în datele de 17 decembrie 2004 și 20 decembrie 2004, pentru validarea mandatelor deputaților și senatorilor și, respectiv pentru depunerea jurământului. În consecință putem considera faptul că mandatul deputaților și senatorilor aleși în data de 28 noiembrie 2004 a început în data de 20 decembrie 2004.

„Camera Deputaților și Senatul sunt alese pentru un mandat de 4 ani, care se prelungesc de drept în stare de mobilizare, de război, de asediul sau de urgență, până la închiderea acestora.”⁸

Conform textului constituțional mandatul deputaților și senatorilor aleși în 28 noiembrie 2004, se întinde pe perioada 20:12:2004-20:12:2008.

„Alegările pentru Camera Deputaților și pentru Senat se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului.”⁹

Rezultă că alegerile parlamentare următoare se pot desfășura cel mai târziu în data de 21 martie 2009. Având în vedere că 21 martie 2009 este o zi de sămbătă, alegerile se pot desfășura în această dată, chiar dacă există cutuma ca acestea să aibă loc într-o zi de duminică.

les conditions constitutionnelles pour la dissolution du Parlement, Président de la Roumanie ne sera pas en mesure de dissoudre le Parlement:

« Les membres et les sénateurs entrer dans l'année mandat à la réunion, la date juridique de la Chambre de qui, en vertu de l'état de présentation et de validation choix serment [...] »²⁰

Le texte apparaît au-dessus de deux conditions qui doivent être remplies simultanément pour les députés et les sénateurs à se joindre à l'exercice du mandat:

1. la validation des élections à la Chambre dont
2. hébergement de la serment

Selon synthèse sur des sites situés Chambre des Députés et le Sénat, le Big deux étaient réunis simultanément dans les 17 Décembre 2004 et 20 Décembre 2004, pour la validation des mandats des députés et sénateurs et pour la présentation de la serment. Par conséquent, nous pouvons considérer que le mandat des députés et des sénateurs élus le 28 Novembre 2004 a débuté le 20 Décembre 2004.

«Chambre des Députés et le Sénat sont élus pour un mandat de 4 ans, ce qui est étendu comme dans un état de mobilisation, de guerre, de siège ou d'urgence jusqu'à la fin.»²¹

Selon le texte du mandat constitutionnel des députés et 28 sénateurs élus en Novembre 2004, étend la période 20:12:2004-20:12:2008.

« Les élections à la Chambre des Députés et le Sénat doit être effectué au plus tard 3 mois à compter de l'expiration du mandat ou la dissolution du Parlement. »²²

Il s'ensuit que les prochaines élections parlementaires mai a lieu au plus tard à la date du 21 Mars 2009. Étant donné que 21 Mars 2009 est une journée de samedi, mai élections ont lieu en ce moment, même si il cutuma ont lieu en une journée le dimanche.

Având în vedere precedentul de validare a mandatelor deputaților și senatorilor, noii deputați și senatori aleși își vor începe mandatele 20 de zile mai târziu, adică în data de 10 aprilie 2009.

Având în vedere spectrul politic actual, credem cu certitudine faptul că niciun partid politic nu va obține majoritatea absolută în Parlament, ba chiar vor fi foarte de departe partidele de aceasta majoritate.

Conform Constituției, Președintele României este cel care face nominalizarea candidatului pentru funcția de prim-ministru. Presupunem că Președintele este extrem de prompt și face nominalizarea o zi mai târziu, adică în data de 11 aprilie 2009.

„Candidatul pentru funcția de prim-ministru va cere în termen de 10 zile de la desemnare, votul de încredere al Parlamentului [...].”¹⁰ Presupunem că Parlamentul trece pe ordinea de zi, învestirea Guvernului, în data de 21 aprilie 2009. Parlamentul nefiind de acord cu nominalizarea făcută de Președinte, respinge învestitura Guvernului. În studiul nostru nu are importanță când va avea loc cea de-a doua solicitare de învestitură, ci are importanța numai respingerea acestei învestituri de către Parlament. În momentul respingerii și a celei de-a doua nominalizări, una dintre cele două condiții pentru dizolvarea Parlamentului este îndeplinită. Este vorba despre condiția de respingere a cel puțin două solicitări de învestitură a Guvernului. Cea de-a două condiție, de trecere a 60 de zile de la prima solicitare este îndeplinită și ea în data de 21 iunie 2009 (termenul curge de la prima solicitare, adică din data de 21 aprilie 2009). Avem în acest moment îndeplinite condițiile prevăzute în Constituție cu privire la dizolvarea Parlamentului de către Președinte. Presupunem că Președintele României demarează imediat consultările cu președinții celor două Camere și cu liderii

Compte tenu du précédent de la validation des mandats des députés et sénateurs, les nouveaux députés et sénateurs élus débuteront leur mandat 20 jours plus tard, à savoir le 10 avril 2009.

Compte tenu de la situation politique du spectre, croire avec certitude qu'aucun parti politique ne sera pas obtenir une majorité absolue au Parlement, même ce seront les partis de la majorité.

En vertu de la Constitution, le Président de la Roumanie est le qui propose un candidat pour la nomination les fonctions de premier ministre. Supposons que le Président est extrêmement rapide de nomination et un jour plus tard, c'est-à-dire le 11 avril 2009.

“Le candidat au poste de Premier ministre demande dans les 10 jours de la nomination, le vote de confiance du Parlement [...].”²³ Supposons que le Parlement passe à l'ordre du jour, le gouvernement inauguration, le 21 avril 2009. Parlement pas d'accord avec la désignation faite par le Président rejette l'investitura gouvernement. Dans notre étude n'est pas important quand il aura lieu la deuxième demande l'investiture, mais sont seulement important que l'investiture rejet par le Parlement. Au moment de rejet et des deux candidatures, une des deux conditions de la dissolution du Parlement est satisfait. Il prévoyait au moins le rejet de deux demandes de l'investiture gouvernement. La deuxième condition, en traversant 60 jours après la première demande est remplie et le 21 Juin 2009 (délai court à compter de la première demande, qui est datée du 21 avril 2009). Nous avons en ce moment les conditions spécifiées dans la Constitution en ce qui concerne la dissolution du Parlement par le Président. Supposons que le Président de la Roumanie immédiatement engager des consultations avec les présidents des deux Chambres et les dirigeants des groupes parlementaires. Nous supposons aussi que gère tout ça en

grupurilor parlamentare. De asemenea presupunem ca reușește toate acest lucruri într-un timp record de o singura zi (deși practic este imposibil întrucât aceste consultări pot dura chiar și 30 de zile). Am ajuns în data de 22 iunie 2009. Poate Președintele României după consultările de rigoare să dizolve Parlamentul în data de 22 iunie sau după această dată? Vom vedea în cele ce urmează.

„Mandatul Președintelui României este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.”¹¹

Conform sintezelor aflate pe site-urile Camerei Deputaților și Senatului actualul Președinte al României a depus jurământul în fața Camerelor reunite ale Parlamentului în data de 20 decembrie 2004. În consecință rezultă faptul că mandatul Președintelui României se întinde pe perioada 20 decembrie 2004 – 20 decembrie 2009.

Revenim acum la Art. 89, alin. (3) din constituția României pe care l-am citat și explicat mai sus și reținem faptul că „Parlamentul nu poate fi dizolvat în ultimele șase luni ale mandatului Președintelui României”.

Reluăm întrebarea noastră „Poate Președintele României după consultările de rigoare să dizolve Parlamentul în data de 22 iunie sau după aceasta dată?” Răspunsul este categoric NU! Este evident faptul că începând cu data de 21 iunie Președintele României intră în ultimele șase luni de mandat. Pornind de la acest lucru rezultă faptul că în data 22 iunie Președintele României se află în ultimele șase luni de mandat iar Constituția României nu îi mai permite să dizolve Parlamentul.

Iată cum, deși sunt îndeplinite condițiile constituționale pentru dizolvarea Parlamentului, Președintele României nu poate să dizolve Parlamentul.

Este cert că ne aflăm într-un vid constituțional întrucât Constituția nu distinge ce se va întâmpla dacă se ajunge

un temps record de un jour (mais il est pratiquement impossible que ces consultations mai prendre encore 30 jours). Nous sommes arrivés le 22 Juin 2009. Peut-être le Président de la Roumanie après consultation rigueur de dissoudre le Parlement sur Juin 22 ou après cette date? Nous verrons ce qui suit.

«Le mandat du Président de la Roumanie est de 5 ans et porte la date de dépôt jurământului. »²⁴

Selon synthèse sur des sites situés Chambre des députés et du Sénat de l'actuel Président de la Roumanie a prêté serment devant les Chambres du Parlement réunion du 20 Décembre 2004. Le mandat que le Président de la Roumanie étend la période allant du 20 Décembre 2004 au 20 Décembre 2009.

Ont revenu à l'art 89, par. (3) de la Constitution de la Roumanie que j'ai cité et expliqué ci-dessus, et note que "le Parlement ne peut pas être dissous pendant les six derniers mois, le mandat du Président de la Roumanie."

Reprendre notre question «Pouvez-Président de la Roumanie après consultation rigueur de dissoudre le Parlement sur Juin 22 ou après cette date?» La réponse est définitivement NON! Il est évident que, avec effet au 21 Juin Président de la Roumanie d'entrer les six derniers mois de son mandat. A partir de ce résultat que le jour 22 Juin Président de la Roumanie au cours des six derniers mois de son mandat et la Constitution de la Roumanie n'ont plus les moyens de dissoudre le Parlement.

Voici comment, bien que les conditions constitutionnelles pour la dissolution du Parlement, Président de Roumanie ne peut pas dissoudre le Parlement.

Il est clair que nous sommes dans un vide constitutionnel que la Constitution ne distingue pas ce qui se passera si elle est dans une telle situation.

Il est clair que la Roumanie restera avec un «gouvernement de paille»

într-o atare situație.

Ceea ce este evident, este faptul că România va rămâne cu un „Guvern de paie” fără atribuții:

„Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor generale.”¹²

„Guvernul al cărui mandat a încetat potrivit alineatelor (1) și (2) îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice până la depunerea jurământului de membrii nouului Guvern.”¹³

Sunt convins ca specialiștii care au participat la realizarea Constituției nu s-au gândit la acest lucru în momentul în care au adus astfel de amendamente care duc la o criză fără precedent și care nu poate fi soluționată decât după alegerea nouului Președinte.

sans

attribution:

"Le gouvernement doit exercer leur mandat jusqu'à ce que les élections générales de validation."¹²

«Le gouvernement dont le mandat a pris fin en vertu des paragraphes (1) et (2) remplit les documents nécessaires pour l'administration publique jusqu'à ce que le dépôt jurémântului membres du nouveau gouvernement. »

Je suis convaincu que les spécialistes qui ont participé à la réalisation de la Constitution n'ont pas pensé quand ils ont pris de tels amendements conduisant à une crise sans précédent et ne peut être résolu qu'après l'élection du nouveau président.

Bibliografie:

Ionescu Cristian, *Regimuri politice contemporane*, editia 2, Editura C.H. Beck, Bucuresti 2006
Constituția României
www.cdep.ro
www.senat.ro

Références:

Cristian Ionescu, régimes politiques contemporains, 2 édition, de la publication CH Beck, Bucarest 2006
Constitution de la Roumanie
www.cdep.ro
www.senat.ro

¹ Ionescu Cristian, *Regimuri politice contemporane*, editia 2, Editura C.H. Beck, Bucuresti 2006

² Art. 89, alin. (1) din Constituția României

³ Art. 89, alin. (2) din Constituția României

⁴ Art. 89, alin. (3) din Constituția României

⁵ Art. 61, alin. (1) din Constituția României

⁶ Art. 85, alin. (1) din Constituția României

⁷ Art. 70, alin. (1) din Constituția României

⁸ Art. 63, alin. (1) din Constituția României

⁹ Art. 63, alin. (2) din Constituția României

¹⁰ Art. 103, alin. (2) din Constituția României

¹¹ Art. 83, alin. (1) din Constituția României

¹² Art. 110, alin. (1) din Constituția României

¹³ Art. 110, alin. (4) din Constituția României

¹⁴ Cristian Ionescu, régimes politiques contemporains, 2 édition, de la publication CH Beck, Bucarest 2006

¹⁵ L'article 89, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

¹⁶ L'article 89, par. (2) de la Constitution de la Roumanie

¹⁷ L'article 89, par. (3) de la Constitution de la Roumanie

¹⁸ L'article 61, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

¹⁹ L'article 85, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

²⁰ L'article 70, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

²¹ L'article 63, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

²² L'article 63, par. (2) de la Constitution de la Roumanie

²³ L'article 103, par. (2) de la Constitution de la Roumanie

²⁴ L'article 83, par. (1) de la Constitution de la Roumanie

²⁵ L'article 110, par. (1) de la Constitution de la Roumanie